

VISSZARADAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII., Gyulai Pál-utca 14.
Telefoni: 146-246, 146-243

HÉTFŐI POLITIKAI LAP Főszerkesztő: BORNEMISZA GABOR

IX. EVFOLYAM 11. SZÁM.
Budapest, 1944. március 13

Nagyarányú közellátási razzia, 17 letartóztatás!

Tarnopolból kiindulva északnyugat felé törnek a támadó német csapatok

Védekezésre szorítják a német ellentámadások az oroszokat Narvánál

Berlinben meghiusultnak tekintik az Irország elleni diplomáciai offenzívát

A Wilhelmstrassen e hét elején várják a finn helyzet tisztázódását

Egyes svéd lapok szerint a finnekről nem tételezhető fel, hogy elfogadják a szovjet követeléseket

Berlin, március 12.

Az NST jelenléte a Szovjet nagyon jól tudja, hogy Paasikivi nem tűn utasításra járt Stockholmban, hanem saját kezdeményezéséből tárgyalt és csak azután tájékoztatta a finn kormányt — jelentette ki a Wilhelmstrasse szóvivője, a Tass szovjet távirati ügynökség hírével szemben, amely szerint Paasikivi nem csupán Németország hozzájárulásával, hanem német kívánságra utazott Stockholmba. Eszerint ugyanis a németek azt remélték, hogy az oroszok olyan kemény feltételeket szabnak, amelyeket azután a német propaganda kihasználhat. Moszkva ezt a szándékot keresztülhúzza és ezért olyan anyhék a szovjet feltételek. Ezt a szovjet állítást a német szóvivő a kiforgatás legostobább példájának minősítette. Ez a harugság társadalmilag ostoba ahhoz, mintsem hogy meg lehetne érteni.

A finn kérdéssel a német sajtó és közvélemény ismét figyelemre méltó nyugalommal és tartózkodással foglalkozik. A lapok nem közölnek többé állásfoglalásokat, hanem csupán egyes finn sajtóhangok idézésére szorítkoznak és néha semleges lapok nyilatkozatait közlik. Politikai körökben szintén nyugodtan és határozottan ítélnek meg a helyzetet. Jellemző

volt erre nézve a Wilhelmstrasse szóvivőjének egyik megjegyzése, amely szerint nem hiszik, hogy a Tass jelentéséből arra lehetne gondolni, hogy a Szovjet már biztosra veszi a feltételek elfogadását. A szóvivő közli továbbá, hogy svéd lapoknak azt az állítását, amely szerint a finn választ már átadták Moszkvában, hivatalosan nem erősítették meg. Berlinben azt hiszik, hogy a jövő hét elején tisztábban láthatják a helyzetet.

A Wilhelmstrassen rámutatnak arra, hogy a finn sajtó a szovjet feltételeket továbbra is, bár leplezett, de világosan felismerhető feltétel nélküli kapitulációnak tartja, amely Finnország számára elfogadhatatlan. Arra is rámutattak, hogy a stockholmi lapok legutóbb feltűnően tartózkodó hangon írják a kérdéssről. A svéd vidéki lapok már azt is írják, hogy a finnekről nem lehet feltételezni a szovjet követelések elfogadását.

A vasárnap déli német hadijelentés

A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli: A Dnyeper alsó folyása és Tarnopol között tovább folyik a súlyos küzdelem az erős bolsevista csapatok ellen. A harcok során sok ellenséges támadást visszavertünk és megfűszítettük a bolsevista támadó csapatoknak azt a kísérletét, hogy Umantól délnyugatra átkeljenek a Bugon. Egy ellenséges ezredet amely benyomult Tarnopolba, kemény utcai harcokban megsemmisítettük.

Az elkeseredett elhárító harcokban különösképpen kitűntek magukat a Heil tüszérgi tábornok parancsnoksága alatt álló csapatok: a Hochbaum altábornagynak vezetés alatt álló harcoló 34. moseli gyaloghadosztály, a

von Horn altábornagy vezetés alatt álló 198. württemberg-bádeni gyaloghadosztály és a 4. württemberg-bádeni hegyi hadosztály amely Braun vezérőrnagy parancsnoksága alatt küzd. Csapataink Osztróvól északra, Pszkovnál és a narvai arcvonalon is megtartották állásukat, a Szovjetnek sok helyen megkísérelt heves támadással szemben.

Az olaszországi hadseregben az ellenség fokozottabb rohamcsapa; tevékenységet fejtett ki Cisternától délnyugatra és délre, valamint Cassinétól északra elhárító tűrünkben összehozottak az ellenség erős tüszérgi társul támogatott helyi jellegű támadásai.

Amerikai bombázó kötelékek március 11-én támadást intéztek Padua, Firenze és Toulon ellen.

súlyos terheket jelentene a jövő szempontjából.

Szavak képviselő így foglalta össze a török álláspontot: Hogyan léphetne be Törökország a háborúba, amíg az angolszász táborban minden az egyenlenség, a zűrzavar, az egymásiránti féltékenység jellemző? Ankara nem egyszer nemzeti előokra, nemzeti törekvésekre hivatkozott, s valóban: az angolszászok helyzete még súlyosabbá válna, ha a mai Törökország: a rend, a fegyelem, az elszántág, a nyugodt megbízás mai állama azoknak a végzetes erőknél játékszerevé lenne, amelyek megsemmisítették Jugoszláviát, Görögországot, Hollandiát és Belgiumot, nem szólva Franciaországról.

A finn kérdés még nem zárult le. Vasárnapi berlini jelentések szerint a Wilhelmstrassen is e hét elejére várják a finn helyzet tisztázódását. A finn ügyet egyként Berlinben szintén összefüggésbe hozzák az Irország ellen irányuló angolszász erőfeszítésekkel és megállapítják: úgy a finnek, mint az irók ellen irányított angolszász diplomáciai roham alkotó eleme az angolok és amerikaiak nagyarányú közös hadműveletének, amely az Európa peremén elhelyezkedő semleges államokat fenyegeti.

Az angolszász erőfeszítés érhető. Finnország semmivel sem kisebb jelentőségű diplomáciai és katonai „súlypont”, mint Irország, a spanyolok és a törökök meghódítása, illetve háborúbalépése pedig a földközi-tengeri helyzet jelentős megváltozását eredményezhetné. Az angolok azért gyakorolnak nyomást Törökországra, azért szeretnék kimozdítani a törököket passzívitásukból, hogy „ellensúlyozó szövetséges” váljanak Törökországban, — ellenbalasszó! — a Szovjet földközi-tengeri aspirációival, hatámi törekvéseivel szemben. Ha Törökország Anglia oldalán beavatkozik a háborúba, csökkentene a Szovjet kiütés, Anglia erősebb magatartást tanúsíthat Moszkvával szemben mint most, amikor sokminden a törökök barátságától, rokonszenvétől vagy ellenszenvétől függ.

Irország mindenesetre új erőforrását jelent. Az ir ellenállás erkölcsi erejét pedig az a szilárdság és határozottság elkövetés adja meg, amellyel visszautasítják az angolszász követeléseket.

A háború eddigi öt esztendeje alatt számtalanszor úgy alakultak az események, hogy a „diplomáciai harc” súlypontja hirtelen egyik helyről a másikra, egyik kontinensről a másik kontinensre helyeződött át. A világ feszült érzésködségek előterében most két súlyos diplomáciai probléma áll: a finn kérdés, amely már hosszabb idő óta figlalkoztatja a közvéleményt, a mási kpedig Irország. Mint ismeretes — a különböző hírszolgálati irodák jelentései beszámoltak róla — az angolszász hatalmak azonnali döntést követeltek Irországtól s e döntés első és legfontosabb kézzefogható bizonyítékául a tengelyállamokkal való diplomáciai kapcsolatokat azonnali megszakítását teintették. De Valera é: sen szembehelyezkedett az angolszász követelésekkel, az irak válaszképpen készültékbe helyezték az ország haderejét, különböző védelmi intézkedéseket fogantostítottak, amelyek nyíltan kihangsúlyozták: Irország nem enged az erőszaknak, fenntartja szabad elhatározási akaratát, ragaszkodik ahhoz, hogy sajátmaga döntőn fontos diplomáciai kérdésekben. Az ir magatartás azt mutatja, hogy de Valera adott esetben fegyverszen is szembeállna az angolszászokkal, ha azok megszemélt tervei megvalósítása céljából továbbra is kitartanak az ir ellenállás letörése mellett, ha Londonban és Washingtonban továbbra is úgy vélekednek, hogy az országot bevonják az angolszász elhatározások, a különböző diplomáciai és katonai tervek megvalósításának körzetébe.

Kétségtelen, hogy az ir kérdés szoros összefüggésben áll azokkal a márányú felszólításokkal és követelésekkel, amelyekkel London és Washington Spanyolország, Portugália, de különösképpen Finnország és Törökország felé fordult. A spanyol magatartásról az utóbbi időben kevés hír érkezik. A spanyolok nem nyilatkoznak az angol-amerikai-spanyol tárgyalások eredményéről, sőt még arról sem, hogy ezek a tárgyalások valóban e moly formában megkezdődtek-e s hogy a gazdasági vonatkozású követelések túl milyen igényeket támaszt Anglia és az Egyesült Államok Spanyolországgal szemben? Az NST egyik vasárnapi jelentése mintha megszakítand a Spanyolországi körüli hallgatást, azonban a jelentés sem tartalmaz pozitívumokat. Hirt az az angolszászok

és spanyolok között létrejött állítólagos megegyezésről, de rögtön azt is megállapítja: Madrid nem nyilatkozik a megegyezésről, a spanyol fővárosban mely hallgatásba burkolóznak.

Ami Portugáliát illeti, a portugál sajtóban legutóbb állásfoglaló cikkek jelentek meg az olasz hajóhad egy részének a Szovjetnek történő kiszolgáltatásáról. A lapok utaltak arra, hogy az angolszászok cserbenhagyják Badogliót és — főképpen az Egyesült Államok — támogatják a Földközi-tenger felé irányuló szovjet törekvéseket. Nem vitás, hogy ebben a kérdésben London és Washington között igen komolyak az ellentétek. Nem Churchill, hanem Roosevelt volt az, aki

belégyezett abba hogy az olasz hajóhad egy részét átadják Moszkvának. S gondoljunk csak azokra a legutóbbi amerikai kijelentésekre, amelyek ujjongva hirdették: a Szovjetunió az Egyesült Államok méltó partnere és szövetségese lesz a háború után s Washingtonnak mindent el kell követnie, hogy a kapcsolatokat úgy diplomáciai, mint katonai és gazdasági téren egyre szorosabban fűzze Moszkvával. Az amerikaiak ma elsősorban a jövő nagy gazdasági szövetségét látják a Szovjetunióban, s ezzel már azt a meggyőződésüket is kifejezésre juttatták: Anglia el kell, hogy vessze és el fogja veszíteni mai szerepét a világ felé — a piacokon, az ipari és gazdasági verseny csatáiban Wa-

shington és Moszkva játsza majd a vezető és irányító szerepet. A Szovjet, — mint földközi-tengeri hatalom, ebből a szempontból is döntő veszélyt jelent Angliára.

A semlegesek ellen irányuló nagy diplomáciai offenzíva egyik fő célpontja hosszú idő óta: Törökország. Ami meglepő és szorosan összefügg a fentiekkel, a következő határozott török állásfoglalásban jut kifejezésre: „Az angol sajtónak azt az aggodalmát vizsgálva, hogy a háborúból való ki-maradásunk esetén nem vehetünk részt az új rend felépítésében, meg kell mondanunk: — bizonyos idő óta annyira zavarnak és sötétnek látjuk a háború utáni helyzetet, hogy háborúbalépésünk csak

KOSSUTH MONDOTTA

„Egész helységek tudok, hol a szegény földművelő nép nem magának, de a kocsáros szidónak szánt, vet, arat. E népi puszták, kit vallásának különössége századok óta megtartott anélkül, hogy azon nemzetekkel, kiknek közepette mint a növény tápláló erejét elvonó gomba, egybeolvadt, vagy a nacionalizmushoz csak egy gondolattal is közeledett volna. Nincs azon törvény, melynek célját, végét a földművelő népi kijátszani nem tudná — valaminek nincs az a család, nincs egy telvájlás, mely szidó orgazdára ne találna. S ha a veszedelmes népnek a civilizációja, — vallása, szokása, természeté tovább is lehetlenné teszék, — ha a jelenvaló korban még sokáig fog közönlünk telveleg, a földművelő népünk vegypusztulását elkerülni lehetetlen lesz.”

Ha korájukat gyanúsítja valaki, megilleti őket a nemes indignáció büszke szava... de ha az vetteik ellenük, hogy vallásuk nemcsak vallás, hanem politikai organizmus is, a theocráciának polgári érvényességét adni nem lehet, hogy ők nemcsak külön vallásos felekezet, hanem külön nép is, mely ezen népességi különbséget vallás-tannal szemlél, — akkor valóban ezen elnevelés megérdemli, hogy ha balvéleményen alapozik, jóakarattalag felvilágosítsák, ha pedig valaminek több, mint balvélemény, helyes reformokkal elhárítsák.”

Amerika és a Törökországnak szánt hadianyagszállítások

Az NST jelenti: A Törökországba irányuló hadianyagszállítások kérdésében az Egyesült Államok az angoltól eltérő álláspontot foglalnak el, mint a Tasviri Elkarj new-yorki tudósítójának jelentéséből kitűnik. Amerikai hivatalos felfogás szerint semmi ok sincs a kölcsön- és börtöltörvény alapján Törökországba irányuló hadianyagszállítások megszüntetésére.

Az amerikai külügyminisztérium ugyan eltéli az angol-török sajtóvitát, de ezt nem tartja elegendő oknak a szállítások felfüggesztésére. Tekintve azonban, hogy a hadianyagot Törökország eddig főként Angliától kapta, az amerikai állásfoglalásnak gyakorlatilag nincs jelentősége.

Villamosgázolás a Szent István körúton

Szombaton este fél 8 tájban a Szent István krt. 19. számú ház előtt egy 6-os jelzésű villamos elütötte Szabó Józsefnek 54 éves aszonyt, akit a mentők nyílt töréssokkal szállítottak a Magdolna kórházba. Állapota nem életveszélyes.

HITLER MONDOTTA:

Mennél többet dolgozunk, mennél jobban rendezkedünk Németországot, természetesen annál jobban nő a gyűlölet. A külföldi társadalmi csapásoknak bornírt oszlatygyűlölete is hami kezdett. Félek, hogy a német szociális mintakép adott körülmények között náluk is hami kezd. Amyszer hallottam magam is, amikor külföldiek így szóltak: „Nálunk e nemzetiszocialista gondolatok nem valószínűek meg”. En azt válaszoltam: „Nem is óhajtom ezt, mert nem azért vagyok, hogy más népek boldogulásáról gondoskodjam, és kihasználjak csak a saját népemnek tartozom azzal, hogy gondoskodjam boldogulásáról. Álmaitan éjszakaímat nem pazarolhatom még a külföldre is!”

Egy zárt világ sorakozott fel ellenünk. Természetesen nemcsak a jobboldalról, hanem a baloldaltól is. Mert a baloldaltól attól félek, ha a kísérlet sikerül és a nemzetiszocializmus tényleg alkot és megszűnteti a lakosságát, létrehoz és bevezet egy iskolarendszert, melynek alapján a tehetséges fiatal ember — mindegy, kik voltak a szülei —, tud' isten milyen magas állást érhet el és megvalósíthatja, hogy egy egykor mezej munkából birodalmi helytartót csinál, s ha valóban az öregségi biztosítást az egész népre kiterjeszti és tényleg szabadságot biztosít az egész népek, hajókát épít, a nemzetet egy rendezett, biztosított élet megtartás felé vezet, mi lesz akkor velünk, baloldaltól? Hiszen mi ebből élünk, hogy minden más meg. Ebből élünk, tehát küzdünk kell a nemzetiszocializmus ellen.

(Kivonat Hitler Adolf 1942. január 30-i beszédéből.)

Részségével védekezett a vakmerő zsebtolvaj

Két veszedelmes zsebtolvajt fogott el a rendőrség, akik a zsúfolt villamoson fosztogatták az utasokat. Az egyik zsebtolvajlás Óbudán történt. Lencse József postasegédit egy 11-es villamoson utazott.

A Zsigmond utcánál is akart szállni a villamosról és amíg a peronon várakozott, észrevette, hogy valaki hátulról kiemeli a hátsó zsebéből pénztárcáját.

Azonnal visszafordult és egy menekülő férfit vett észre. A férfi az első peron felé sietett és még meg sem állt a villamos, mikor leugrott arról. Lencse szintén leugrott a villamosról.

Előzőbe vette a közelben lévő park felé rohamú férfit.

Az őrszemes rendőr is bekapcsolódott az üldözésbe és így sikerült is elfogni a tolvajt. Mikor a pénztárca után kutattak, már nem találták meg nála. Néhány lépéssel arébb azonban, a park fái között hevert a pénztárca. Kihallgatásakor a férfi elmondotta, hogy

Tokos Sándorhoz hívják, 49 éves foglalkozásunkkülti rovatmulta egyén, aki már kilenceszer volt büntetve hasonló bűncselekményekért. Azzal védekezett, hogy olyan részeg volt, hogy nem emlékszik

arra, mit csinált. Kihallgatása után a zsebtolvajt letartóztatták. A másik zsebtolvajlás az egyik 66-os jelzésű villamoson történt a Nemzeti Színház előtt. Láng Tibor 20 éves tanuló egy mellette álló hölgy figyelmestette arra, hogy

valódi belenyúl a zsebébe.

A fiatal ember a mellette álló férfire gyanakodott, mire a villamoson utazó rendőr igazolta a gyanusn viselkedő férfit, akinek a zsebében megtalálták a 80 pengőt tartalmazó pénztárcát. Igazolásánál kiderült, hogy

Büchler Zsigmondhoz hívják, 44 éves piacér.

Az utóbbi időben sehol sem volt állásban és zsebtolvajlásokból tartotta fenn magát. Nyolcszor volt már büntetve zsebtolvajlásért. Letartóztatták.

EGYENÁRAMU DINAMOK uradalmakba vagy faluvilágításra

220 volt 10-től 112 lóerőig, mindenféle nagyság, ellenállással és kapcsolóval egyaránt eladó. Erdéklődni lehet: BOTH LÁSZLO, Bpest, XIV. Erzsébet-királyné út 75/a. D. u. 3-4 óra között.

Nem szerezte be a kötelező légo felszerelést — 1.000 pengő pénzbüntetésre ítélték

A közelmúltban a legfelsőbb kúria tanács harmadfokon jogerősen 12.000 pengő pénzbüntetésre ítélte Stein Józsefet, a Fudrusz-utca 6. számú ház tulajdonosát, akinek a fővárosban több nagyobb bérháza van és dúsgazdag ember. Azért ítélték el, mert a július és augusztus közötti szabványos szabványtalanságokat követett el. Steinnek egyébként igen sok beja volt már a hatóságokkal és így legutóbb feljelentették.

hogy többszöri figyelmeztetés ellenére sem szerezte be a házában előírt légo-felszereléseket és emiatt most a XI. kerületi kapitányságon nem jogerősen 1000 pengő pénzbüntetésre ítélték.

A Magyar Államias Hitelbank igazgatósága 1944 március 8-án dr. Fabinyi Tihomér m. kir. tükös tanácsos, elnöke vezérigazgató elnöksége által tartott ülésben megállapította az 1943. üzleti év mérlegét. A kimutatott nyereség 15.478.183 pengő, az előző évi 12.408.208 pengővel szemben.

Az igazgatóság a március 18-ra egybefüvők közgyűlésnek javasolni fogja részvényenként az előző évvel azonos 3 p osztalék fizetését, továbbá a tartalékalapoknak 2.850.000 P-vel, a nyugdíj- valamint jótéti alapoknak 8.711.000 P-vel való javadalmazását, a fennmaradó 2.128.183 P-re név szerint azt fogja indítványozni, hogy az 1943. üzleti év számlájára vitessék elő.

A bank pénztári forgalma az előző évi 10,3 milliárd P-ről az 1943. üzleti évben 18,7 milliárd P-re, a folyószámlák forgalma pedig 26,8 milliárd P-ről 37,4 milliárd P-re nőtt. Az intézmény elhelyezett betétállomány a tavalyi 425 millió pengővel szemben 623 millió pengőre szaporodott, ami 48 százalékos emelkedésnek felel meg. Hasonló arányú hatalmas emelkedés állapítható meg az intézet egyes üzletiágainak állományában is.

Berlinben meghiusultnak tekintik az Irorszag ellen irányuló diplomáciai offenzívát

Irorszag hadseregét teljes készületbe helyezték

Berlin, március 12.

Az NST jelenti: Németországban nagy helyesléssel fogadták, hogy Irorszag azonnal visszautasította az amerikai követelést a Németországgal és Japánnal fennálló kapcsolatok megszakítására vonatkozóan.

A sajtó részletesen tárgyalja a kérdést, a Wilhelmstrassen pedig az eseményt két szempontból is jellemzőn tárgyalja. Jelentő az amerikai követelés egyrészt Washington, London és Moszkva törekvéseire, amellyel a semleges államokat az Európa elleni harcra egyetemesen kényszerítik. Ugyanakkor azonban jellemző az angolszász diplomáciai offenzíva meghiusulására is. Irorszag esetét nem tartják különállónak, hanem mint a Wilhelmstrassen, mind pedig a lapokban elvi jelentőségűnek tartják az akciót amely arra irányult, hogy egy semleges államot kúgraszának semlegességéből. A Wilhelmstrasse szóvivője kijelentette, hogy ez az eset nem áll egyedül és emlékeztet a Spanyolország, Törökország, Portugália és Argentína, de főleg Finnország ellen irányuló akciókra. Az angol-amerikai nyomás eredményére vonatkozóan a szóvivő megállapította, hogy Törökországban ennek a presszionnak semmiféle sikere nem volt, mert a török sajtó és közvélemény reakciója nagyon is világos volt. Argentínában a nemzetönutdatos része védekezik az Egyesült Államok gyámokozási kísérletével szemben. Olyan kormányt jerményeztek amely argentinai elvek alapján irányítja az országot, nem pedig az Egyesült Államok kívánásai szerint. Spanyolország szí árdan kitart álláspontja mellett a gazdasági szankciókkal szemben való fenyegetőzésekkel szemben is. A finn kérdésben a Szovjet móget Finnbritannia és az Egyesült Államokat kell keresni. A finn sajtó magatartása meglehetősen világos. Most utólagra a kísérletsorozatba tartozik az Irorszag ellen irányuló nyomás is. De Valera válasza semmi kívánivalót sem hagy hátra világgazdaság tekintetében. Irorszag az új törvényeit és a néo érdeklő állapotán szándékozik eljárni és nem Roosevelt és Churchill elképzelései

szerint akarja jövőjét alakítani. De Valera válaszából a Wilhelmstrasse szóvivője szerint kivehető, hogy a népek már megelégtettek, hogy minden hónapban új utasításokat kapjanak az angol, amerikai és szovjet politikusoktól. Az Irorszag

elleni diplomáciai offenzívát Berlinben meghiusultnak tekintik és megállapítják, hogy az angolszászok a semlegesek ellen irányuló offenzívájukkal nagy kudarcot szenvedtek.

„Az amerikai közlés ultimátum jellegű”

London, március 12.

Az NST jelenti: Az a körülmény, hogy de Valera ir miniszterelnök visszautasította Amerika követelését a tengely hatalmak diplomáciai és konzulátusi képviselőinek bezárására vonatkozóan, semmi előrelépést nem hozott. A Daily Express érdekes részleteket közöl arról az esetről. De Valera egyáltalán nem leplezte elkészítését és kijelentette, hogy amerikai részről katonai fenyegetésekkel és gazdasági nyomással igyekeznek Irországot befolyásolni. Arra is rámutatott, hogy az amerikai követelés ultimátum-jellegű. Mint az angol lap közli, Irorszag hadseregét teljes készületbe helyezték, megszüntették a repülőgépeket és a hadászati gépek fontos helyeken őrségeket állítottak fel. Az Ir honi gárda tagyverekeit kapott. Az egész országban invázióról süttognak.

A félhivatalos angol hírügynökség „az Irorszagra gyakorolt nyomás sokféle módszerrel” beszél. Emlékeztet arra, hogy a washingtoni Ir követelést nemrég terjesztette elő kormányának az a kérését, hogy szeresse amerikai hajókat vásárolni Irorszagba és egyéb elemiszerek Irorszagba való szállítása céljából. A két ország között igen komoly helyzet állt be, amely nem maradhat hatástalan kapcsolatalkar — írja az angol hírügynökség.

Berlinben nem foglalkoznak Benes nyilatkozatával

Berlin, március 12.

Az NST jelenti: A Wilhelmstrassen érdeklődtek Benes legújabb nyilatkozata iránt, amelyben azt mondta, hogy a Szovjet esetleg visszaadja Erdélyt a románoknak. A Wilhelmstrasse szóvivője az érdeklődésre így válaszolt: „Benes úrnak mindegy, hogy gyümölcsöt árul-e, vagy politikát csinál. Számára az a fődolog, hogy beszélnék róla. Minden alkalmat megragad, hogy előtérbe kerüljön. — Olyan ember, akinek a gyakorlati valószínűség semmi köze. Jobban tenné, ha nem beszélne olyan dolgokról, amelyekhez nem ért és amelyekbe nincs beleszólni valója.”

bombák többek között egy orosz fogolylábort is eltaláltak, amelynek romjai alól eddig több mint száz hadilagoly holttestét emelték ki. A legtöbb szovjet repülőgépek között a legkülönbözőbb típusúak voltak.

Szöke József, Szalóky Sándor és Balázs István művei a „Mütermé” kiállításán

Vasárnap délelőtt nyílt meg a „Mütermé” kiállítás a Kossuth Lajos-utca 12. szám alatti tárlathelyiségben, ahol Szöke József és Szalóky Sándor festményeik, valamint Balázs István szobrászműveinek legújabb alkotásait a közönség nagy érdeklődéssel és lelkesedéssel fogadta.

Távoll falvak csendje borul rá az ember lelkére, amíg Szöke József tájképeit nézi. Ugyancz a csendes búcsúhatat jellemzi a „Verőfényes ős” és a „Havas országút” című képek. Megrözen művészi módon szemlélteti magánosságát az Árva esonka fa” gyönyörű kompozíciója. Szöke József művei kiemelkednek a kiállítás anyagából.

Szalóky Sándor vízfestményeiből derűs életkedv árad. Nemcsak egyszerűség és művészi színekverés jellemzi alkotásait.

Balázs István szoborportréi gipszfigurái a népi erőt sugározzák. Különbözően nagy hatással van „Székely legény”-e és az „Aron bá”, című gipszmunka.

Külön művészi élmény ez a kitűnő kiállítás, amely gyönyörű kifejezésje a mi romániai magyar világszemléletünknek.

Milók használják állandóan megelőlegezéssel a Dermol szert, mert megbizhatóság és teljesen fájdalom nélkül hely leggyorsabb és legterjedtebb csokiolás beshajtó a:

DERMOL

Spanyol részről nem foglalkoznak a spanyol-amerikai megegyezésről szóló amerikai hírekkel

Madrid, március 12.

Madridban nem foglalkoznak állást azokkal a new-yorki jelentésekkel kapcsolatban, hogy külsőben állás a spanyol-amerikai megegyezés. Hivatalos körökben az amerikai híreket tartózkodással fogadják. Pj

litikai körökben legalább is túlságosan pontatlanoknak mondják a hírekben közölt feltételeket. Különbözően hangsúlyozták, hogy a külkereskedelem korlátozása nem felel meg a spanyol politikának és nem akarnak precedenst teremtteni.

KÉTSZERES BÜNTETÉST!

(T. Gy.) A háborús világ küzdelme a belső fronton a szociális felelősség, a szociális együttérzés, gyében áll. Amilyen vihárszerű gyorsasággal perog elöttünk a második világháború filmje, a harcok eseményeivel párhuzamban növekszik a belső front, a szociális nemzeti arcvonal, a belső hadsereg: munkások, tisztviselők, kétkézű dolgozók munkájának, erős belső várat építő kitartásának, felkészültségének, a háború óriási árnyalva eltörpül minden eddigi küzdelem mellett, amelyet a történelem valaha is ismert. S éppen ezek az óriási arányok, a gigászi harc roppant méretet növelik a belső front, a nemzeti munkaarcvonal döntő fontosságát.

Berlin példája mutatja, hogy a nagy városok lakossága ma éppúgy az arcvonalban küzd, mint a harcokcsíkjában előnyomuló katonák, a levegőben gyilkos légiharokot vivó repülő, a tengerész és bármely tagja a fegyveres haderőnek. A kötelesség és az áldozathozatal egy: nincsenek és nem lehetnek különbségek, a nemzet minden tagjára egyformán súlyos feladatok és kötelességek hárulnak s hogy mire képes az nemzet, amely egységesen, fanatikus hittel vállalja az új történelem irtozatos erejű megpróbáltatásait, azt mutatja a német példa, a berlini hősiesség, a birodalom gigászi harcra keleten és nyugaton, de legfőképpen a küzdelem bent az országban minden ellen, ami a nemzet erkölcsi erejét, a roppant arányú harc kitartását csökkenthetné.

Európa csaknem minden állama felismerte már a szociális gondolat háborús értelmezésű döntő parancsait: harc a belső arcvonalon minden ellen, ami a nemzet összességét gyengíthetné, hátrányt jelenthet a haroban, lefojkozza a nemzet lendületét, kisebbségi a győzelmi kitartásokat, egyezkedést a belső erkölcsi ellenálló erő csökkenésére vezethet, s a szociális és társadalmi igazsághoz vezető hitet zavarná és kihatóságát változtathatja, harc a belső arcvonalon minden ellen, ami a tömegek szándékos kiuzsorázását, a feketepiacot, a meg nem engedett és a nemzet legelemibb háborús érdekeit ellen irányuló nyereszkekedéseket jelenti.

Harc az országban a gazdasági egyensúly biztosítására, harc, amelynek célja: hogy az egyes háztartásokban kielégítően, pontosan meglegyen az, ami a háborús emberi lételethez szükséges, a nemzet tagjainak szükségletei — társadalmi osztályokra való tekintet nélkül — igazságos kielégítést nyerjenek, mert az egyesek kiegyensúlyozott háztartása, javakkal való igazságos ellátása a háborús nemzetgazdaság egyensúlyát a gazdasági küzdelem győzelmét jelenti. Az egyesek igazságos ellátásában van a nemzet ereje. Ez az igazságos ellátás a belső gazdasági harc sikerét és diadalát jelenti. S éppen ez követeli meg, hogy a nemzet egyetemének kárára senki ne nyereszkekedhessen, senki ne köthessen és bonyolíthasson „feketéző üzleteket”, ne torpedózhassa meg sőt háttérből, eldúlvá, elrejtözve a gazdasági élet kacskaringós csuszai között, megfelelő társakat kerítve a hivatalos gazdasági és közellátási politika törekvéseit.

E sorok megírását az utóbbi napokban szerkesztőségünkbe érkezett levelek tették időszzerűvé, amelyeket munkások és tisztviselők írtak hozzánk. A levelek írói megemlítik a Schottola-féle üzérkedést, a nagyarányú vászon, cukor, cipőrejtegetést és rámutatnak arra a küzdelemre, amelyet a nemzet vívott és vív ma is, fegyverrel és a gazdasági harc eszközseivel, hogy az országot erőssé tegye és megállhassuk helyünket ezután is, bármilyen súlyos idők köszöntenek is Európára és a magyarságra.

Egyik olvasónk, egy vasúti munkos, így írja:

„Dolgozunk reggeltől estig, hogy biztosítsuk a munka menetét. Belátjuk, hogy a háború átforgatta a dolgok rendjét, s az illetékes tényezők sok vonatkozásban már eddig is mindent elkövettek, hogy letörjék a fekete piacot, és így biztosítsák a nemzet minden tagjának javakkal történő igazságos és egyenlő, fokozottabb arányú, esetleg emelt adagokkal történő ellátását. Gondoljuk csak el — írja levelében — milyen kiesést jelent a közellátásból az a 100—200 és talán még több mázsa cukor, zsír, bőr, ötvöztetett vas, több ezer méter elrejtett vászon stb. amellyel egyes lelkiismeretlen cégek és emberek a háborús közellátás parancsait semmibe véve, a nemzet legelemibb életérdekeit megtagadva, lelkiismeretlen módon saját háborús vagyoniuk gyarapítására törekednek. Nemcsak a Schottola cégről van szó — írja levelében — nem nevekről és nem egyénekről, hanem arról a szellemről, illetve nyereszkekedési lázról, amely a javak lelkiismeretlen felhalmozásával, zugárban történő eladásával megfosztja a nemzet valóban dolgozó, kenyeret két kézzel kereső tagjait attól, hogy áldozatos és a nemzeti szempontokat és érdekeket szem előtt tartó munkájuk és magatartásuk eredményeképpen esetleg magasabb fejadagot állapíthassanak meg az illetékes tényezők, s legfőképpen: hogy az elrejtett és felhalmozott árukat bekapcsolhassák a háborús közellátásba.

Egyik tisztviselő levelében írja: Mindannyian mehozzuk áldozatunkat azért a hónapért, amelyet a magyarságnak élnie kell, de még erélyesebb rendszabályokra és eszközökre van szükség ahhoz, hogy véglegesen sikerüljön letörni a fekete piacot. Büntessék kétszeres büntetéssel az árurejtegetőket az áruhalmozókat, a feketézőket, a lelkiismeretlen zug-üzérkedőket! Kétszeres büntetést a feketéző gyógyszerésztényeknek. A gazdasági élet arcvonalán is annak a szellemnek kell érvényesülnie, amelyet a magyar katonai képvisel, amikor egyéni érdekeit félretéve, hazájára gondol és a nemzeti sors jobbrafordítását tekintve elsősorban szem előtt.

Eddig a két levél, hozzáfűzünk csak annyit van: a gazdasági harc, a belső arcvonalon dúló küzdelem, a belső építőmunka legalább olyan döntő jelentőségű, mint a fegyveres küzdelem a külső arcvonalon. A nemzet minden tagjának éreznie és tudnia kell, hogy az állam következetesen és a legszigorúbb rendszabályok végrehajtásával a szociális, mai háborús értelmezésben elsősorban a gazdasági egyensúly megteremtésére törekedik s célja, hogy a közellátás hiéndinak példás megbüntetésével, a lefoglalt és elkobozott áruknak a közellátásba történő bekapcsolásával az egyesek kielégítőbb ellátását igyekszik biztosítani.

Tehát: sújtsák kétszeres büntetéssel az árurejtegetőket, az áruhalmozókat, a „nagytetelekben feketézőket”, akik számára a háború nem a megpróbáltatást és a közös erőfeszítést, hanem a nemzeti közösség rovására történő nyereszkekedést, egyéni hasznuk megmenekedést gyarapításának lehetőségét jelenti.

A detektív és Serecs Lászlót, Kín Oskárt és Balla Szilveszter Károlyt árdragító visszaélés miatt átkísérték az ügyességre. Az ellenőrzési főosztály detektívjei Frankó Béla vállalati igazgatót érték tetten, mikor nagymennyiségű sózott szalonnát 5 pengő halóságú ár helyett kilónként 22 pengőért adott el.

Frankó Béát, továbbá az eladónál közreműködött Schönwald Ferenc és Dénes Ferenc ügynököket, továbbá Varga Imre magántisztviselőt árdragító visszaélés miatt feljelentették és átkísérték az ügyességre.

A közellátási hivatal detektívjei tettenérték Serecs László építőmestert, amikor nagyobb mennyiségű betongömbvasat és vasdrótot 10—20-szorosa áron adott el. A vaseladásnál közreműködött Kling Oszkár vaskereskedő és Balla Szilveszter Károly vaskereskedőség.

Vas- és szalonna árdragítókat lepleztek le a közellátási hivatal detektívjei

A közellátási hivatal detektívjei tettenérték Giel Miklós építőmestert, amikor nagyobb mennyiségű beton-gömbvasat adott el a hatóságilag megállapított áron felül 200—300 százalékos felárral. A vizsgálat során megállapították, hogy Giel Miklós egy nagyobb állami építkezésnél körülbelül 31 ezer kiló gömbvasat vont el és értékesített 200—300 százalékos felárral.

Az értékesítésnél közreműködött Gábor Dezső építkezési tisztviselő, Mauthner Ferenc és Mauthner Artur építkezési vállalkozók, Neumann Adolf vasügynök, Sándor Hugó szaktanácsadó, Primusz János építőmester, Kovács Károly ócskavaskereskedő, valamint Rejtő Ferenc gépészmérnök és Frank Ignác nyereszkeüzem-tulajdonos.

A közellátási hivatal ellenőrzési főosztálya a felsorolt gyanúsítottak ellen árdragító visszaélés és a honvédelmi törvénybe ütköző cselekmény miatt

A detektív és Serecs Lászlót, Kín Oskárt és Balla Szilveszter Károlyt árdragító visszaélés miatt átkísérték az ügyességre. Az ellenőrzési főosztály detektívjei Frankó Béla vállalati igazgatót érték tetten, mikor nagymennyiségű sózott szalonnát 5 pengő halóságú ár helyett kilónként 22 pengőért adott el.

Frankó Béát, továbbá az eladónál közreműködött Schönwald Ferenc és Dénes Ferenc ügynököket, továbbá Varga Imre magántisztviselőt árdragító visszaélés miatt feljelentették és átkísérték az ügyességre.

„Bocsánatot kérünk, tévedtünk” Félreértésből félholtravertek egy vasöntőmunkást

Szombaton éjszaka Újpesten egy félreértésből támadó verekedés zajlott le, amelynek áldozata Bányai János 29 éves vasöntő. A fiatal ember hazafelé tartott, amikor észrevette, hogy két férfi kö-

Kossuth bélyegek. Kossuth Lajos halálának 50 éves fordulójának emlékére a posta különleges bélyegeket hoz forgalomba, 4, 20, 30, és 50 filléres címekkel.

Elmegyógyintézetbe szállították a hirtelen megőrült hentessegédet

Tegnap este 7 óra tájban Csepelen a Rákóczi Ferenc-úton összeesett Kostyán Gyula 27 éves hentessegéd. A mentők bevitték az ottani székházukba az ájult férfit és hosszabb vizsgálat után megállapították, hogy a hentessegéd megőrült. Mentőokocsin behozták a kórházba, ahol a rendőrök állig tudták megfékezni a dühöngő iráltat. Végül is kényszerubbonyt adtak rá és így szállították az auryalföldi elmeegógyintézetbe.

A budai ifjúság a sebesült honvédekért

A budai vár ifjúságából alakult műkedvelő gárda kedves előadással szórakoztatta az Irányi-utcai hadikórházban fekvő sebesült honvédeket. Az előadás szünetében a gárda leánytagjai a sajátmaguk adította édes-séggel és cigarettával kedveskedtek a sebesült honvédeknek.

Ripka Ferenc temetése. Általános részvétellel kísérték utolsó útjára a farkasréti temetőben Ripka Ferencet, Budapest volt főpolgármesterét. Az elhunytat a főváros díszsírhelyén helyezték örök nyugalomra. Lelkiföldvőért a szentmiséidőszakot a krisztinavárosi plébániatemplomban mutatják be.

Asztalosipari könyvvezetési tanfolyam. Az ipari tanfolyamok országos vezetősége kérelmezte a jelentkezés oktatásán március hó 27-től kezdődőleg 30 órában asztalosipari könyvvezetési és költségvetési tanfolyamot tart. A tanfolyamon az ipari közigazgatási és jogi ismereteket, a könyvvitelt és az asztalosiparban előforduló költségvetési gyakorlatot oktatják. Beiratkozni kötelezően március 10-től 1-ig és szombat kivételével délután fél 5-től 8-ig lehet VIII. József körút 6. II. sz. alatt. A tandíj 10 pengő.

Holnap, hétfőn délelőtt a Budapesti Divatközpont tavaszi-nyári divatbemutatója a Fővárosi Operaszínházban

A munka — kenyér. A kenyér nélkül életet, megmaradást jelent. Az alkotó munkának ezért egy porcra sem szabad szünetelnie. Ezek azok az okok, amiért a Budapesti Divatközpont úgy határozott, hogy a 18 ezer női szabó s közel 30 ezer család magyar munkás kenyereit jelentő női divat legújabb alkotásainak bemutatása és egyben a asszák munkájának országos iránymutatás érdekében az évben is megrendezi tavaszi-nyári divatbemutatóját. A nyilvános divatbemutatót, melyen 18 fővárosi divatszalon mintegy 130 modellel vesz részt hétfőn, március 13-án, é. s. 11 órai kezdettel tartják meg a Fővárosi Operaszínházban. Beköszöreg a színház pénztáránaál váltatható.

Másfélórás önfeledt kacagás!

Főszereplő: RELLYS (Kártyát-film) Szittyá

500 pengő jutalom!

Az Ullo-út 48. számú ház előtt szombaton este fél 9 óra tájban Tómer Sándor gépkocsijának hátsó ablakát ismeretlen tettes betört és kilopta kocsiból egy sötétképű pilóta takarót. A károcsolt 500 pengő jutalmat tűzött ki anyonyarvezetőnek. — mint mondotta — nem a takaró miatt, hanem hogy végre kérre kerüljenek ezek a gerzedálgató autótulajok. A rendőrség kéri, hogy aki a lopással kapcsolatban valamit tud, jelenesse a főkapitányságnak a Hámori detektívcsoporthal.

Világhódító útra indul a korondi agyagedény

Nem győzik a munkát a korondi fazekesek

Székelőföld, március hó. (A Virradat elküldött munkatársától)

Elég nagy merészség kell hozzá, hogy városi ember ilyenkor gyalogszerrel nekivágjon a székelő világnak és órákon át az országúti rója a célja felé. Azonban nemcsak a természetes erőt, hanem gyakorlati célok is vezettek bennünket, amikor útnak eredtünk a parajdi vasúti végállomásra, hogy a tizenkét kilométernyire fekvő Korondra átérjünk. Utközben a híres só-szikklat és az aragonitbányát is meg akartuk nézni, ez pedig — autóbusszal megtelepedés helyett — ebben a korlátozott világban meglehetősen nehéz lett volna.

Ma a Székelőföldnek ezen a részén járunk, Parajdig megint csak a kavasással jövünk, mert szinte párszáz évvel ezelőtől nyújt a vidék végig Marosvásárhelytől a végállomásig. A vaspálya vége felé csatlakozik a balavásári sánpár — ez a levágott kékállományon — és a végállomásig az egyik sáv közös, mert a kékállományon teljes nyomtávú. Sajnos, a határmegvonás csak az egyik végállomást adta vissza a székelőknek, a másik odaát maradt...

Sószikklat a föld színén

Parajdon lenyögvízrel egészítették ki felszerelésünket és nekivágtunk a hegyi útnak. Nyáron könnyű sós, de most bizony ugyancsak megkönyvesített az emberi a friss hegyi levegő és a zenélő szél. Parajdon túl felkapartunk a lejtőn és jobbra már fel is tűnnek azok a szikklatok, amelyeket az iskolások földrajzkönyvvel is megismerhettek. A földszíne sós só-szikklat, most ugyan nem emelkednek ki nagyon a háttérből, inkább az alvóvizek ismerjük meg és nyáron is látunk már. Alsó- és Felső-sófalva háza jódarabig kitér az országútra, a falat körülkerített hegyesornya templom mellett országútszélő árba magaslik székelő taragással díszítve.

Jól kilépünk és máris mögöttünk marad az atyhai elágazás és a távolban kisebb házcsoport tűnik fel az országúttól jobbra, míg balra néhány szikklatcsoport látunk.

As aragonitgyár

A térképünk jelzése is elárulja, ha nem tudnánk egyébként: az aragonitgyár és egy aragonitbányászat. Székelő sziklák lassan baktató loval utat vezet bennünket. Sűvegejűk egymást, néhány lépéssel elhúzat mellekünk, azután visszafelé: Hova tartanak? — Mondjuk neki. „Akad még egy kúcsú hely” — így kiált bennünket a szekerére, és visszafogja a gyepőt. Szaporán felkapaszkodunk, együttünk melléje, a másikunk a kába. Elbeszélgetünk a nagyvilág folyásáról, azután helyi dolgokra kerül sor. Megtudjuk tőle, milyen szorgalmas munka folyik az aragonitgyárban és a faluban. A legközelebbi kezdve állig van valaki is a környéken, aki nem használja

a kezét és az ügyességét, mert minden, amit termélnék jó áron kelen-dő. — Bár lenne négy kezünk, — mondja — akkor sem volna elég.

Hogy így szállító alkalmatlanságra akadunk, nem költöttünk ki az aragonitgyárban, a munkáját ismerjük, országos hírű már a szovjait templom oltára is, a korondi aragonitgyár tervezőinek, munkásainak ügyességét dicséri. Ahogy a szakemberek mondják, a korondi aragonitnak nincs párja, földünk sajnos összetételében és különlegeségében rejlik ennek az oka is. A szinárnyalatát miatt, szépségéért és finomságáért a háború után az egész világon versengenek majd a magyarországi aragonitgyárakért.

A letarolt fürdőpark

Letarolt erdőrészt látunk az állól jobboldalt, látszik, hogy valamilyen rendszeres telep tészel létesített erdőfirtottak ott ki, több más jól arc mutat, hogy fürdő-füldőhely volt azon a részen. A szekeresüktől az hallottuk, hogy Korondnak nagyszereken létező gyógyfürdője volt ott és felvette a versenyt bármelyik híres és népszerű fürdővel. Románykednek is a korondi, hogy a fürdőjük megint hírneves lesz, hiszen a természetes feltételek megvannak hozzá.

Született művészek

A község hamar elárulja lakosai foglalkozását. Az ereszek alatt padkákon mindenfelé edények, kőcsögök, talak pompáznak.

Beköszöntünk az egyik házba. Szívesen láttak és a pitvarból beljebb lessékeltek az első szobába ahol három asszony szorgalmaskodott. Kis tálatokban oldott festékekkel éppen talakat festgettek. Ecsajzolás nélkül olyan pontosan kanyarították egymásmellé a leveleket, mint egy rojzlatár. Gyorsan készültnek ezek a minták, nem sokat gondolkoznak rajta, hogy mit fessenek az edényekre, kezüknek minden mozdulata évek és évtizedek óta belegezte már, hogy melyik tárgy milye a koridit kíván. Azt hiszik, hogy a korondiak már születésüktől magukkal hozzák a tehetséget, művészi munkájukat szinte nem is tanulják.

Láttunk másutt gyereklánykát, sültő legénykét, aki úgy leült, hogy egyik lábát milliméterre olyan volt mint a másik, két virágot akár lakernek lehetett tartani.

— Van-e sok munka? — érdeklődöttünk a családifőtől.

— Hát istennek, az mindig van bőven — felelte. — Csak meggyőzőzük...

— Hát hozzávaló akad-e? — Az edényhez igen, — a festékből bizony nem kerül minden szín úgy mint régen. Mi is érezzük a háborút. Egyszerűbbek az edényelak, de azért épp olyan kapások a fazekak. (Itt így mondják, — a fazekasi fazekasnak hívják.)

A barátságos székelőtől a „gyárba” mentünk. Ez olyan nagyobb lakta üzem, racionalizálta a termelést, de mint hallottuk, a kismemberek magánosok érdekeit nem veszélyeztetik, a korondiak mind tisztességesen megélik a munkájuk után, mert vevő bőven jelentkezik az edényekre. Még külföldről is mind több rendelés érkezik és hallottuk, hogy az egyik államba egyszerre tízezer darab fazekat szállítottak.

Tervek jövőre

Korond lakosságának nagyrésze a fazekasiparból áll. Legények, leányok mind ezt a mesterséget tanulják a legszívesebben, hiszen ösörköl örökölhetőség szunnyad valamennyiben a régi nemes székelő ipar folytatására. Eppen ezért a község vezető emberei, irányítói mindent elkövetnek, hogy ezt a tehetséges, ügyeskedő népet a tudás vezetésével, szakképzéssel szelítsék fel és így biztosítsák a korondi edény világhírűvé válását az elkövetkező években. Az egyik fazekas egy mértékűről, az aragonitgyár tulajdonosától beszél, aki nagy lelkesedéssel küzd a község többi irányítójával együtt a nép megalkalmazhatóbb helyzetéért. Elmondotta es az iparos, hogy a fiatal mérnök engedélyt kért anyagiipari gyakorló szakiskola létesítésére. Az iskolát főzettel kötik össze, az intézmény önmagát el tudja tartani, így a növendékek ingyen tanulhatják meg az agyagedényipar minden csínját-bíját.

SALLAY ISTVÁN.

Megbízható forrásból...

Aki az igazat akarja tudni, megelégzik a homályos pletykákkal, amelyeket ismeretlen helyekről szórnak széjjel Fehér kisasszony és Fekete úr jegyességének felbontásáról?

Aki egy vállalkozás értékét akarja megítélni, életbevágóan fontos magánérdekből, az a szálilgő, teletöltlen fecsegésekből szűri le véleményét?...

Aki tájékozódáshoz elegendőnek tartja a felületes süttogásokat, annak tényleg nincs szüksége az igazság fáradságos kitalálására...

Aki azonban a tényeket akarja megismerni, az nem a „tikos, megnevezhetetlen helyekről” szétharudott rémhíreket hallgatja meg, hanem az igazság forrása felé fordul.

Férfit, asszonyt, gyermeket, szülőket és szegényt egyaránt érdekli korunk soradöntő szellemi és fegyveres küzdelme!

Ha tudni akarjuk, hogy a világháború hogy végződhetik, hogy milyen lesz a várható béke a hogy alakulhat a magyar nép sorsa, akkor az események bonyolult sokaságából, magunk kell, hogy kiformaljuk a jövendő valószínű képét.

Véleményünk tárgyilagossá megalkotásában figyelje állandóan Németország hangját!

A német rádió magyarul is közvetíti híreit mindennap a valóban „megbízható forrásból” ismerteti az eseményeket.

Az európai harc, értelmét, célját örülés erőit ismeri meg, ha rádióközüléseknek gombját a német állomásokra fordítja.

Milliók harcolnak a közös fronton

az európai népek szabad, független életéért a nyugati kultúra védelmében s. milliók harcolnak a finnnek a magyarok, a spanyol, norvég, holland, belga, francia, ézt, litván és más népek önkéntes nem hiába ontatták vérüket a bolsevizmus elleni esatában!

Az áldozat és a meggyőződés ereje védi meg a szabad hit, a nemzeti függetlenség és a magánvagyon pilléreire épített Európát, távoli földrészek urainak kapitalista kizsákmányolásától és a keleti bolsevizmus gyilkos mardétól: ettől a két szövetkezett hatalomtól, amelyek gépietett rabzolgákká alacsonyítják az embert!

Hallgassa meg Németország hangját!

A Német Birodalmi Rádió „Donau állomás” (Donau Sender) minden nap magyarul ad híreket a 3254-922 kHz hullámhosszon.

7.15-7.30-ig (DXO 49,92 m; 6.010 kHz rövidhullámhosszon is.)

11.00-11.15-ig
16.50-17.00-ig
23.15-23.30-ig
1.00-1.15-ig

20.15-21.00 órák közötti és tanítóműsor, sok zenével:

Vasárnapon:
Délkeleti rádiózemle és hallgatók kíváncsághangversenye.

Hétféla:
Művelődés-adás

Szerdán:
Európai köradás. „A világba tekintünk”

Csütörtökön:
A „Donau állomás” a birodalomban élő magyar munkásokhoz szól.

Pénteken:
Berlini posta

Szombaton:
Fényező

Ezenkívül minden adásban hírek. Aktuális megjegyzések és helyzetjelentés.

A rendőrségen derült ki a szélhámos kifutóról, hogy álnéven bujkáló — lengyel zsidó

Hegedüs Béla a Kazár-utca 4. számú házában lévő tisztítóüzem tulajdonosa bejelentést tett a főkapitányságon Kovács József nevű kifutója ellen. A feljelentésben előadja, hogy

kifutójára rábízott 10.000 pengő értékű fehérműt azzal, hogy vigye haza a megrendelőnek.

Azóta Kovácsnak nyoma veszett. A rendőrség megindította a nyomozást a tolvaj kézrekerítésére. A személyleírás alapján a dr. Szentiványi detektívcsoporthoz el is fogta a kifutót, akinek a kihallgatásakor kiderült, hogy

hamis néven él a fővárosban, mert a valódi neve Schlamm György, 27 éves lengyelzsidó.

Megállapította a rendőrség, hogy a zsidó tolvaj novemberben szabadult ki a toloncházból. Budapesten összehíradott Goldfinger György 26 éves tiszszerezen büntetett előéletű zsidó kereskedősegéddel, akivel elhatározták, hogy hamis igazolványok segítségével betöréseket és lopásokat fognak elkövetni.

A lengyel-zsidó részére Kovács József névre szóló munkaadói igazolványt hamisítottak és Schlamm ezzel szegődött el a tisztítóüzembe.

Társával állandóan fenntartotta az érintkezést és most, amikor a 10.000 pengő értékű fehérműt átadta a tulajdonos házasszállításra.

ra, a lengyel-zsidó egyenesen barátjához szaladt a fehérművel, amelyet az értékesített. Megállapította azt is a rendőrség, hogy

Schlamm kőisejét is meggyőztette, felele haját össze festette be,

hogy a rendőrség ne ismerhesse rá. Mindkét tolvajt letartóztatták.

Flaubert Gustave:

Három mese

Flaubert a tizenkilencedik századi francia irodalom csúspontja. Alakja szinte jelképes: szimbolizálja az író szerzetem áhitát munkával szemben, a tolvaj hősies aszkézist, és jelképezi korunkok találkozásait: Turgenyev volt a barátja, Zola, Daudet, a Goncourt-Testvérek veték körül tiszteletükkel és Mupassant-nak ő a szerelmi apja. Mint író is határt jelent: határt a romantika és a naturalizmus között. A francia irodalomban Balzac fedezte fel, vagy inkább fedezte fel újra a roppant emberi panorámát. — Szinte részegen vette be magát ebbe a nyüzsgő sokadalomba. — Flaubert megfigyelte, gátak közé szorította Balzac szabotáltán áradását. Formát ad neki, márványba vést. Írói magartása éppen a realizmus önkínzó makacságában romantikus. A „Salambo” olyan mint egy holdfényes márvány dombormű, — mint a kő formába dermedt képzőlet és szenvedély. A „Bauvard és Pecuchet” viszont a szentelen realizmus felülmúlhatatlan példája. Ez utóbbi 1831-ben jelent meg. A „Három mese” mely mintegy szórakozás és felüdülés volt a roppant anyagot egybeszűrő remekmű írásában, 1877-ben látott napvilágot. Az első mese az egyszerű szivről, egy öreg cseléd története, aki egy kitömött papagályra pazarolja szeretetét, második, Szent Julian története, a Reunert székesegyház egyik üvegfestményét „Illusztrálja”, a harmadik a „Heroldás” a Salambo színeit. Írta: Oscar Wilde „Salome”-ját és inspirálta. A „Három mese”-t Hevesi András, Lányi Viktor, és Zolnai Béla fordította.

A Baross Szövetség rendkívüli közgyűlés keretében tárgyalta új alapszabályait

A Baross Szövetség vasárnap délután rendkívüli közgyűlés keretében tárgyalta új alapszabályait. A közgyűlésen őriási érdeklődés nyilvánult meg, a budapesti szervezetek kívül megjelentek az ország összes vidéki szervezetének vezetői. A közgyűlés kisebb változtatásokkal elfogadja az előzőleg által előterjesztett alapszabályokat, amelyeket jóváhagyás végett a

kereskedelmiügyi miniszter elé terjeszték. Az új alapszabályok a szövetség céljaként a magyar kereskedelem és ipar érdekeinek védelmét, képviselést és boldogulásának előmozdítását tűzte ki. A lelkes hangulatban lefolyt rendkívüli közgyűlésen dr. Gál László miniszteri tanácsos, a szövetség miniszteri biztos elnököt.

Zsidó hirdetést nem közlünk

TEXTILÁRUK BEHOZATALI KFT.
Múzeum-körút 11
Telefon: 183-400.
ELADÁS NAGYBAN

ING
mérték szerint is
HARISNYA
BAZSÓ Baross-u. 65
Telefon: 149-400

ADÁM J. BUTORT
FINOM URISZABÓSÁG
II. László-utca 7-9.
Telefon: 3-0-586
Nagy vilkaszák

Ézüstrókat, bundát, bolerót POREMBA
szücsötöl — Károly király-tit 28. Telefon

MAR MOST VÉDEKEZZEN A HERNYŰK ES A TETVEK PUSZTÍTÁSA ELLEN!
Ha a gyümölcsöskertje segítségre szorul, ha nem bír a növényi betegségekkel és nem tudja szakember felszerelés anyagiánnyal a kártevők ellen a harcot egyedül felvenni, vegye igénybe a **HODÁCS-NÖVÉNYVÉDŐK**-et. Budapest, III., Flórián-tér 3. Telefon: 362-724.

SZÖNYEG magyar porcelán, teremt. II
CÁSZÁRTYÓL Petőfi Sándor-u. 2. (székesegyház)
Telefon: 382-934

IRODABUTORT is **KOCSIS JÁNOS-TOL** vegyon
Üzlet: Váncsári-u. 14. T.: 113-821.
Üzem: Gr. Teleki P.-u. 22. T.: 310-628.

ITT hirdessen

GYÜMÖLCSFA-CSEMETE szükségletét má. most biztosít, míg a készlet tart.
HODÁCS NÖVÉNYISKOLA-1101
BUDAPEST III., FLORIÁN-TÉR U. 3.
Telefon: 362-72

FŐZŐ MINDENEST
április 1-re felveszek
szent imre HERCEG-UTJA 103

Tarnopolból kiverték a szovjet csapatokat

A városból kiindulva északnyugat felé törnek a támadó német csapatok

BERLIN, március 12. Az NST jelent: Pénteken délután, mint jól ismert, német hegyről közlik, a szovjet csapatoknak ismét sikerült Tarnopolba benyomulniok. Itt két súlyos utcai harcokra került sor. Tizenhárom szovjet páncélos megsemmisítése után ismét kiverték őket a városból. Egy német támadó váltakozás, amely Tarnopolból kiindulva északnyugat felé tört előre, sikerrel járt.

A szovjet a déli offenzíva eddigi folyamán rendkívül súlyos veszteségeket szenvedett. Berlin jól ismert körökben „egyenlően óriási” veszteségekről beszélnek. Különösen pusztító hatású volt a német gépfegyvereknek, főbbek között az úgynevezett villamos géppuskáknak. A nagy szovjet veszteségek másik oka berlini vélemény szerint abban keresendő, hogy szovjet részről egyre több „egyenruhás civil” vetnek harcba, azaz a németek új visszafoglalt területek lakosságából hirtelen besorozott és kibépszelt katonákat.

Berlin:

„A növekvő erejű német ellentámadások megakadályozzák a Szovjet hadászati céljai elérésében”

Védekezésre szorítják a német ellentámadások az oroszokat Narvánál

Ludwig Sertorius, az Európa-press munkatársa írja:

A múlt héten a háborús események előterében a keleti arcvonal déli szakaszán folyó harcok állottak, ahol az ellenség egész létezőt nem csökkenő erővel folytatta a mult szombaton kezdett nagy offenzívát, -amékkül azonban, hogy sikerült volna hadműveleti sikert elérnie. Az új szovjetoffenzíva hadászati célja kétségkívül a Bug előterében álló német csapatok bekerítése és szétvérese volt. Ebből a célból az ellenségnek a területnek főleg két szélső szárnyán fejtett ki nagy nyomást. Egyrészt Szepetovka irányából dél felé, másrészt Krivojrog felől nyugat felé irányuló harcok a támadással igyekezett bekeríteni az egész német déli hadsereget. Nagy ember- és anyagáldozat árán állandó súlyos támadásokkal az ellenség tervszerűen ismét szert, mégpedig főleg a jobbszárnyon. A szovjet hadvezetőség azonban bizonyára már a hét elején belátta, hogy a fokozódó német ellenállás és ellentámadások következtében a két harapfogószár nem közeledik egymáshoz a kívánt útemben, bezárdásáról nem is szólt. Nyilván ebből az okból indított támadást a déli német arcvonal közepén is Szenigorodkától délre és Kirovoográdtól nyugatra. A német csapatok rugalmas védekezéssel fel fogták ezeket a támadásokat és megfűszerték az áttörési kísérletet. A heves harcok további folytatásával lehet számolni az egész déli szakaszon, de a német ellentámadások növekvő ereje garanzálja, hogy az ellenség nem éri el hadászati célját.

A német légvédelmi akadályozta. Egyelőre nem lehet megállapítani, vajjon az ellenség éjszakai támadások teljes elmaradása az időjárásra vezethető-e vissza, vagy más oka van.

„A nagy szovjet támadás meghiúsult”

BERLIN március 12.

Az NST jelent: Míg a déli szakaszon a szovjetoffenzíva nyilván elérte tetőpontját és a súlyos harc ide-oda hullámzik a középső szakaszon tovább tart a harc szünet. Az északi szakaszon viszont a szovjet csapatok nagy erővel újra megkezdtek támadásokat az egész vonalon. — Áttörést azonban sehol sem értek el. A nagy támadás meghiúsult és a szovjet rendkívül súlyos veszteségeket szenvedett, főbbek között 100 páncélosa semmisült meg. A déli szakaszon az eddigi súlypontokon, a német arcvonal két szárnyán folynak a harcok. Tagadhatatlan, hogy a szovjet csapatok megkezdés nagy tervszerűen tették szert a szárnyakon és ezért került sor az arcvonal közepének visszavételére. Az átkarolás elhárítására irányuló német intézkedések egyre jobban érvényesülnek. Az arcvonalszakasz közepén a németek tervszerűen szakadtak el az ellenségtől és súlyos veszteségeket okoztak abban. A szovjet propaganda nagy sikerrel könyveli el ezt az előnyulást, de elhallgatja hogy mily sok vérbe került. A német hadvezetőség azonban éppen ezzel az intézkedéssel hiúsította meg az ellenséges terveket.

Zsidókról neveztek el az új amerikai hajókat

(Német Távirat Iroda.) Mint az Israelisches Wochenblatt Newyorkból jelent, a legújabbban vízrebocsátott Liberty-hajókat amerikai zsidókról neveztek el.

Hajókat neveztek el pl. Adolph Lewinsouról, az ismert filozófról, Louis Marshadról, az American Jewish Committee és a Jewish Agency

elbőkről, Samuel Gomperzról, az elhunyt munkásvézéről, Haim Salamonról, a szabadságharcosról, Adolph Ochsról, a Newyork Times volt tulajdonosáról és Jack Singer újságíróról. E hajók feladata, írja a lap, az európai előzónis elbőszítés. (MTL)

A MAC és a Honvédtisztek között dől el a kardcsapatbajnokság sorsa

A vívóévad legnagyobb versenyt a kardcsapatbajnokságot vasárnap egész napon át a Sportsarnok küzdőterén vívták.

A klasszikus sportfőért nyolc csapat vette fel az alábbi „legénység” a küzdelmet:

HTVK: Berczelly, Kovács, Maszlaj, Németh, Demeter, Gerő, Papp, Császár, Vida, Homoródy, Kőszeghy.

MAC: Gerevich, Palócz, Pesthy, Rajcsányi, Rónay dr., Torday dr., Szilagyi dr., Szabolcsy dr., Jakab.

BEAC: Bay dr., Rajczy dr., Nedeczky dr., Dabóczy, v. Keményváry, Szántay.

BBTE: Kárpáti, Mikla, Tilly I. és II., Durst dr., Nikolics.

BAC: Kruppá dr., v. Jator dr., Rónay dr., Szidancs, Pálinkás, Csobály, Kukorelly dr.

Postás: Bordás dr., Horányi, Mézáros, Barsi, Lutz dr., Pethő.

BSE: Babbnik, Váryi, Tóperczér, Utvárhelyi, Fidelliusz, Meicsok.

MAFC: Baltazár dr., Zsoldos, Vajda, Zeöld, Müller, Karvázy.

A versenyen ezuttal is a MAC és a HTVK csapatai bizonyultak a legerősebbnek, ami érthető is, hiszen ebben a két együttesben több bajnok és olimpikon foglalt helyet. A közönség szép számmal kereste fel a Sportsarnokot, hogy ismét gyönyörködhesen Berczelly Tibor, Maszlaj Lajos, Kovács A. Pál, Rajczy Imre dr., Bay Béla dr., Gerevich Aladár és Rajcsányi László pengeművészetében.

A Sportsarnokban igen nagy számú közönség nézte végig a vívómérkőzéseket. Az első csoportban a BBTE, a Postást 9:5-re, a HTVK a MAFC-ot 9:2-re a HTVK a Postást 9:2-re, a BBTE a MAFC-ot 9:3-ra verte.

A második csoportban: BEAC-BSE 9:3, MAC-RAC 9:2, MAC-BSE 9:1, BEAC-RAC 9:5.

A döntőben tehát a HTVK, MAC, BEAC és BBTE került Lapzártakor a BEAC és az igen kitűnően vívó Rajczy dr. és Bay dr. két-két valamint Nedeczky dr. egy győzelmével, a BEAC 9:3-re vezet a budalak ellen.

A RADIOAKTIV

gyógyvizek emanációját jelentősen csökkentő a reumás fájdalmakat és hatékonyan megnyugtatója az idegrendszer és az ivet. Orvosi felügyelet alatt tartson tavaszi ivókurát a Rudas-park Által. vagy Hungaria-gyógyforrásának kiváló termális, radioaktív gyógyvizével.

Kállay Miklós miniszterelnök Egerben

Eger, március 12.

Kállay Miklós miniszterelnök feleségével vasárnap reggel Egerbe érkezett és az egész napot választói körében töltötte. A miniszterelnököt útjára elkísérte Bornemisza Géza iparügyi, Zsindely Ferenc kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter és Jurcsák Béla közellátásügyi államtitkár, továbbá Ince Péter miniszteri tanácsos, a miniszterelnök személyi titkára, Haefler István miniszteri tanácsos, a miniszterelnökség sajtópolitikai osztályának vezetője és Kállay Kristóf miniszteri segédtitkár, a miniszterelnök titkára.

Az egri pályaudvaron Hedry Lőrinc főispán, vitéz Vasváry Frigyes vezérőrnagy hadosztályparancsnok, Szabó Gyula alispán és Kálnoky István polgármester vezetésével az egri választókerület nagyszámú küldöttsége ünnepélyesen fogadta a miniszterelnököt, aki a pályaudvarról egyenesen az Arzobispasasszonyok zárdájának templomába ment és ott szentmisét hallgatott, melyet Kriston Endre felszentelt püspök, az egri főkapitány nagyprepost mutatott be.

A szentmise után Kállay Miklós miniszterelnök azonnal a városházára hajtatott és annak közgyűléstermében a választókerület 250

tagú gazdaküldöttségének tiszteletét fogadta. A küldöttségben a választókerület minden községe képviselve volt. A küldöttség nevében Bóta János, az egri Földműves Olvasókör elnöke üdvözölte a miniszterelnököt, az egri gazdák szeretéről és bizalmáról biztosította őt.

A miniszterelnök válaszában hangsúlyozta, hogy nem nagy politikai beszéd tartására jött Egerbe, nem azért hogy politikai nyilatkozatot tegyen, hanem azért, hogy egy napot választói körében tölthessen. Attérve a gazdaközönység problémáira, hangsúlyozta, hogy a magyar gazdának nem szabad elkeserednie a termelés vagy az értékesítés terén mutatkozó nehézségek miatt, sem elbizakodnia, ha jó termést ad az Isten, vagy a konjunktúra látszólag jó értékesítési lehetőséget nyújt, hanem okosan, öntudatosan kell kezelni azokra a feladatokra, amelyek a háború után az ország újjáépítésében és fejlődésében reáhrulnak.

Délben a miniszterelnök és kísérete Czapik Gyula egri érsek vendége volt ebédén. Utána a városházán az iparosok, majd a kereskedők egyesületében a kereskedők tiszteletét fogadta a miniszterelnök.

Vitéz Aronffy Janky Béla százados a levante labdarúgó bajnokságról

A levanték központjában beszélgettünk vitéz Aronffy Janky Béla századosal, a levante labdarúgó országos kapitányával. A kitűnő sportvezető így válaszolt a meginduló mérkőzészorozatokra:

— Ma vasárnap kezdődnek meg országos szinten a 10. hadtest területén a levante labdarúgó bajnoki mérkőzések. A tavaszi fordulón 1200 évesen 20.000 já ekosa vesz részt 110 járástban.

A mérkőzéseket az általunk ki-

képzett és levezgáztott 800 levante játékos vezeti. Ez biztosítja arra, hogy a mérkőzések mindvégig igazságos légkörben bonyolódjanak le.

Megszüntettük az igazolási nehézségeket is. Búszkén mondhatom, hogy ma már mind a 20.000 játékos fényképes labdarúgó igazolvánnyal rendelkezik. Hogy ez milyen nagy adminisztratív munkát jelentett, azt nem nehéz kitálatni.

Féldők eredményei
Gamma-Vasas (1:1)
20.000 néző előtt lépett pályára a két jóképességű együttes. A Gamma azért, hogy megvédje előkelő második helyezését, a Vasas pedig a feljebbjutás reményében.
Tóti II. 15. te az első gólt, majd Vasas kiegyenlített.

Ujpest-SalBTC 5:4
Háromezer néző előtt már a második percben siker koronázza az újpesti támadást, Penderi közeli lövése a hálóba kerül 1:0. Továbbra is erőteljes lila-fehér akcióveszélyeztetni a fehérigés salgotarjaniak kapuját. A tizenegyedik percben Lackó révén szépítenek (2:1). A harmincadik percben Bognár a 16-oson belül kézzel üti le a labdát, a tizenegyest Nagy-marosi belövi. (3:1). Egy perc múlva Spányik szögletét Szusza kapja, közelről belövi a negyedik gólt (4:1). A negyvenegyedik percben Balogh II. gáncsa miatt megítélt tizenegyest Vince értékesíti (4:2).

Kispest-Szolnok (1:0)
Egés szélben, mintegy három-ezerezzel néző előtt került sor a Kispest-Szolnok mérkőzésre. Váltakozó játék után a kispestiek kerültek fölénybe és a huszonkilencedik percben Nemes révén vezetéshez jutnak. Az utolsó percekben Bérés lególt 1:0.

Elektromos-Tisza (2:0) 4:0
Az első féldő nyolcadik percében Orutai átadásából vitéz Hiedeghuti gyönyörű lövése véthetetlenül száll a hálóba. A harminc-

negyedik percben Marosi átadásából Orutai 15 szép gólt. Azután a Tisza támadgat, de nem veszélyes. A féldő előtt néhány perccel Kállayt megint a bíró.

Kolozsvár-BSzKRT (2:0)
DVSC-Nagyvárad (1:1)
Diósgyőr-Ferencváros (1:1)
Ujvidék-Csepel (10:1)

Jászai és Tanamár csap össze a CORA-díj negyedik fordulójában

A Szarka Mihály gyáros által bőkezűen 10.000 pengővel jutalmazott CORA ökölvívó díjmérkőzések negyedik fordulóját a Sportsarnokban pénteken, március 17-én este bonyolítják le.

Tasnády József rendező erre az este a következő mérkőzéseket tűzte ki: Frigyes-Maráci 6 menet, Deli-Cointreoux (francia) 6 menet, Szolnoki-Trummel 10 menet és Jászai-Tanamár 10 menet.

A Fémár-, Fegyver- és Gépgyár Rt. igazgatósága március 10-én megtartott ülésében megállapította a vállalat rendező közgyűlése elé terjesztendő 1942. üzletévi mérlegét. Eszerint az 1942. december 31-én zárult mérleg, az értékesítésen tartózkodó javadalmasa után 1.204.504,99 pengő nyereséget mutat. Az igazgatóság a f. évi március 21-ére egybehívott közgyűlésnek javasolni fogja, hogy a társaság részvényeinek 1942. üzletévi szelvényeit 1944. március hó 22-től kezdve a Magyar Általános Hitelbank pénztáránál darabonként 6.— pengővel beváltassanak és 15.304,99 pengő az 1942. üzletévi számlájára vitessék át.

VIRRADAT

Megjelenik minden hétfőn Felelős szerkesztő és kiadó: Bornemisza Gábor. Szerkesztő Borbély Andor. Kiadóhivatal: VIRRADAT KIADÓ-VÁLLALAT Kft. Budapest, VIII. ker. Gyulai Pál-utca 14. szám. Telefon: szerkesztőség: 146-245. Kiadóhivatal: 146-243

Elsőfizetési ára egy évre 10 P Postacsekkszáma: 37649